

Brusel 14. června 2024
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 5

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o obnově přírody a o změně nařízení (EU) 2022/869 (první čtení) – přijetí legislativního aktu = prohlášení

Prohlášení Německa

Nařízení o obnově přírody se přijímá v době, kdy zemědělské odvětví čelí zásadním výzvám. Spolková republika Německo zdůrazňuje zásadní význam zemědělského odvětví připraveného na budoucnost. V tomto ohledu jsou fungující ekosystémy nepostradatelným základem. Spolková republika Německo považuje za zásadní, aby při provádění nařízení o obnově přírody nevznikla pro zemědělské podniky žádná další zátěž.

Prohlášení Estonska

Estonsko je velkým podporovatelem právního rámce pro obnovu přírody. Považujeme jej za jeden z nejdůležitějších nástrojů k zastavení a zvrácení nebezpečného úbytku biologické rozmanitosti v Evropě a k zajištění zdravého, odolného a bezpečného prostředí pro nás i pro naše děti.

Biologicky rozmanitá příroda je v boji proti změně klimatu a při přizpůsobování se jejím dopadům naším nejsilnějším spojencem. Udržitelnost produkce potravin, lesnictví, poskytování životně důležitých ekosystémových služeb – všechny tyto oblasti závisejí na přírodě a biologické rozmanitosti. Kromě toho máme odpovědnost nejen vůči našim vlastním občanům a budoucím generacím, ale také vůči světovému společenství. Předmětné nařízení zajišťuje vhodnou rovnováhu mezi nezbytnými opatřeními, která řeší naléhavé a skutečné potřeby přírodního prostředí, a zároveň zohledňuje úsilí a rozdílné podmínky v členských státech a poskytuje nezbytnou flexibilitu pro jejich řešení.

Prohlášení Lotyšska

Lotyšsko stále sdílí vážné obavy ohledně přiměřenosti ustanovení o obnově zemědělských ekosystémů ve vztahu k opatřením, jejichž cílem je obnovit zemědělsky využívanou organickou půdu, kterou tvoří odvodněná rašeliniště.

Lotyšsko nicméně podporuje přijetí návrhu nařízení o obnově přírody, jakož i hlavní cíl tohoto návrhu, kterým je navrácení přírody na celý kontinent ve prospěch biologické rozmanitosti, klimatu a lidí.

Podle našeho názoru nadále trvá riziko, že ustanovení založená na výsledcích s kvantitativními cíli pro obnovu a zavodňování organické půdy budou mít neúměrný dopad na některé členské státy se specifickými klimatickými podmínkami.

Lotyšsko je členským státem s jedním z nejnižších podílů zemědělské půdy v EU (30 % z celkové rozlohy). Zároveň je jedním z mála členských států s nejvyšším podílem organické půdy v rámci zemědělské půdy.

Vzhledem ke specifickým rysům a okolnostem by opatření na obnovu v podobě zavodňování neměla negativně ovlivnit zemědělskou produkci, která je v Lotyšsku jedním z prioritních hospodářských odvětví.

Zavodňování rovněž zvyšuje emise metanu, který je skleníkovým plynem s druhým nejvýraznějším dopadem. V některých případech může být zavodňování v rozporu s plněním cílů Lotyšska v oblasti klimatu v odvětví LULUCF, zejména v krátkodobém horizontu.

Dostupnost dodatečných finančních prostředků je základním předpokladem pro dosažení cílů stanovených tímto nařízením.

Při stanovování cílů v oblasti životního prostředí a klimatu je třeba vyváženým způsobem zohlednit všechny aspekty udržitelnosti týkající se hospodaření s půdou, zemědělství a lesnictví.

Prohlášení Litvy

Litva sdílí obavy ohledně provádění požadavků nařízení o obnově přírody, a to zejména v oblasti zemědělství v důsledku ustanovení o obnově zemědělských ekosystémů.

Litva však podporuje zastřešující cíl a konkrétní cíle nařízení o obnově přírody, které významně přispívají k trvalé a dlouhodobé obnově ekosystémů ve všech suchozemských a mořských oblastech Evropské unie.

Domníváme se, že nařízení by mohlo dosáhnout správné rovnováhy mezi nezbytnými opatřeními k zastavení úbytku biologické rozmanitosti a zároveň zohlednit různé okolnosti v členských státech a poskytnout nezbytnou flexibilitu k jejich řešení.

Provádění nařízení však zvýší administrativní a finanční zátěž, zejména v odvětví zemědělství a lesnictví v Litvě. Jedním z předpokladů účinného provádění opatření na obnovu a kompenzace za různé míry omezení hospodářské činnosti je proto stabilní, jasné, spolehlivé a cílené financování, zejména prostřednictvím finančních nástrojů EU.

Nové požadavky navíc nesmí negativně ovlivnit zemědělskou produkci ani potravinové řetězce. Během prováděcího období by měla být zohledněna specifika jednotlivých států, přičemž by měla být zachována ve vnitrostátních prováděcích plánech a měly by být přiděleny dostatečné finanční prostředky z evropských finančních nástrojů.

Prohlášení Nizozemska

Nizozemská vláda by chtěla zopakovat, že zdůrazňuje význam nařízení o obnově přírody a podporuje jeho zastřešující cíl. Rádi bychom poděkovali francouzskému, švédskému, španělskému a belgickému předsednictví, jakož i Komisi a Evropskému parlamentu za jejich konstruktivní přístup v rámci procesu přijímání tohoto nařízení. Chtěli bychom vyjádřit uznání všem partnerům EU, kteří brali obavy Nizozemska vážně a snažili se během jednání nalézt řešení, jak tyto výzvy zohlednit.

Nizozemský parlament však převážnou většinou hlasů přijal návrh, v němž žádá vládu, aby vzhledem ke značné náročnosti úsilí o dosažení současných a budoucích cílů obnovy přírody v kontextu vysoké hustoty obyvatelstva a vysokého tlaku na využívání půdy způsobených konkurujícími si ekonomickými, sociálními a environmentálními nároky a souvisejícími riziky právních a politických důsledků hlasovala proti přijetí nařízení o obnově přírody. Závazné cíle pro roky 2040 a 2050 stanovené v nařízení zintenzivňují výzvy spojené s jeho prováděním. Nizozemská vláda proto bude hlasovat proti přijetí nařízení.

Po oficiálním přijetí nařízení a jeho vstupu v platnost se Nizozemsko zavazuje k jeho úspěšnému provádění. Budeme se snažit provádět nařízení tak, aby administrativní zátěž a právní požadavky na společensky významné projekty byly pokud možno co nejnižší, a v rámci nařízení budeme usilovat o multifunkční využívání půdy a zdrojů. Nizozemsko se zájmem očekává, že bude pokračovat ve stálém dialogu s Komisí a členskými státy, aby se zajistilo, že nařízení přispěje k obnově ekosystémů ve prospěch lidí, klimatu a planety.

Prohlášení Polska

Polsko oceňuje úsilí, které vyvinuly Komise a Evropský parlament při přípravě navrhovaného nařízení, které reaguje na jednu z největších výzev moderního světa. Polská vláda děkuje francouzskému, švédskému, španělskému a belgickému předsednictví za snahu o dosažení kompromisu během jednání o tomto nařízení.

Polská vláda plně chápe, že jsou zapotřebí účinná opatření k ochraně a obnově přírodních zdrojů, jaká jsou obsažena v právním předpisu EU o obnově přírody, a rozumí podpoře, kterou tomuto aktu vyjádřila řada nevládních organizací, vědecká obec a ostatní členské státy. Polsko opakovaně zdůraznilo úlohu a význam biologické rozmanitosti a její vliv na řádné fungování všech ekosystémů a bezpečnost stávající a budoucí evropské společnosti v kontextu dosažení cílů udržitelného rozvoje. V nařízení není zohledněn možný nesoulad mezi cíli ochrany a obnovy ekosystémů a metodami provádění těchto cílů. Z tohoto důvodu nemůže Polsko nařízení podpořit.

Otázky týkající se zemědělství – nejen v Polsku, ale v Evropské unii jako celku – vyvolávají oprávněné pochybnosti o plném přijetí zásad obsažených v navrhovaném nařízení. Tyto otázky se často týkají základních mechanismů fungování zemědělského trhu EU, pokud jde o systémové změny provedené na základě zásad strategie Zelené dohody pro Evropu, o nichž se v současné době opět jedná.

Polsko má za to, že cíle nařízení jsou ambiciózní; nicméně lze pochybovat o tom, zda bude možné dané činnosti účinně provést, zejména po finanční stránce. Od okamžiku, kdy započala práce na předpisu o obnově přírody, upozorňovalo Polsko soustavně na problém se zajištěním odpovídajících finančních zdrojů pro obnovu přírody (aby mohly být povinnosti podle nařízení splněny). Za účelem pokročení k fázi provádění vytyčených cílů by byla zapotřebí vyšší úroveň finančních prostředků přidělených na činnosti v oblasti obnovy přírody.

Kromě toho se Polsko domnívá, že časový rámec stanovený v dokumentu není vzhledem ke složitosti a časové náročnosti plánování a procesů oživení a obnovy ekosystémů odpovídající.

Prohlášení Komise

EU a její členské státy jsou stranami Úmluvy Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů (EHK OSN) o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí ze dne 25. června 1998 („Aarhuská úmluva“).

Členské státy by měly zajistit, aby osoby z řad dotčené veřejnosti, které mají dostatečný zájem nebo které namítají porušení práva v souladu s vnitrostátním právem, měly přístup k přezkumnému řízení před soudem nebo nezávislým a nestranným orgánem zřízeným ze zákona, aby mohly napadnout hmotnou nebo procesní zákonnost národních plánů na obnovu přírody a případnou nečinnost příslušných orgánů, bez ohledu na úlohu, kterou během procesu přípravy a vypracování těchto národních plánů na obnovu přírody osoby z řad dotčené veřejnosti sehrály. To musí být v souladu s příslušnou judikaturou Soudního dvora Evropské unie týkající se přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí a rovněž v plném souladu s povinnostmi, ke kterým se členské státy zavázaly jako strany Aarhuské úmluvy¹.

¹ Viz rovněž sdělení „Zlepšení přístupu k právní ochraně v oblasti životního prostředí v EU a jejích členských státech“ (dokument 11854/20 – COM(2020) 0643).